

**Національний університет
“Одеська юридична академія”**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ**

«Психологія сім’ї та шлюбу»

Освітня програма	Рівень вищої освіти	Форма навчання	Курс вивчення	Семестр вивчення	Кількість кредитів
«Психологія»	Другий (магістерський) рівень	Денна/заочна	1	2	4,5

Викладач навчальної дисципліни	Цільмак Олена Миколаївна , професор кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія» доктор юридичних наук, професор вул. Академічна, 9, к. 28 контактний телефон +380-098-299-36-94 контактна електронна адреса: sociology1@onua.edu.ua
--------------------------------	--

Короткий опис навчальної дисципліни	«Психологія сім’ї та шлюбу» є дисципліною вільного вибору магістрів – майбутніх психологів, що спрямована на вивчення та розуміння базових категорій і понять науки психології сім’ї та шлюбу, системи психологічних знань, закономірностей, механізмів, методологічних підходів щодо вивчення психічних явищ, які можуть виникати у сім’ї.
-------------------------------------	---

Мета навчальної дисципліни	Метою навчальної дисципліни «Психологія сім’ї та шлюбу» є розвиток у здобувачів вищої освіти психологічної компетентності у галузі сімейних взаємин.
----------------------------	--

Мова викладання	українська
-----------------	------------

Навчальне навантаження	Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Самостійна робота, год.	Загальна кількість год.
Денна форма	28	32	75	135
Заочна форма	10	4	121	135

Зв'язок з програмними результатами навчання	
Шифр програмного РН	Результати навчання цієї навчальної дисципліни деталізують такі програмні результати навчання :
ПРНК02	Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.
ПРНК03	Рекомендувати способи розв'язання складних завдань і проблем, що потребують оновлення та інтеграції знань в умовах неповної інформації та суперечливих вимог.
ПРНК05	Здійснювати реферування наукових джерел, адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності, обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки.
ПРНА01	Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.
ПРНА06	Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.
ПРНП05	Розуміти важливість збереження здоров'я (власного й навколишніх) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

Результати навчання			
Символ ПРН	Після успішного завершення цього модуля здобувач вищої освіти буде:	Методи викладання і навчання	Методи оцінювання досягнення ПРН
ПРНК02 ПРНК03	Здатним орієнтуватися в різних наукових уявленнях про сім'ю, критично їх аналізувати.	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування.
ПРНК02 ПРНК03 ПРНА06	Здатним дотримуватися певного методологічного підходу у вивченні сім'ї.	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування, перевірка письмових робіт (проектів наукових робіт)
ПРНК02 ПРНК03 ПРНА06	Здатним з'ясувати специфіку внутрішніх і зовнішніх детермінант, які спонукають сім'ю до певного стилю життєдіяльності.	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування, перевірка письмових робіт (проектів наукових робіт)
ПРНК02 ПРНК03 ПРНА06	Здатним проводити діагностику та корекцію подружніх стосунків на основі наявної достовірної теоретичної інформації.	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування, перевірка письмових робіт (проектів наукових робіт)
ПРНК02 ПРНК03 ПРНА06 ПРНП05	Здатним винаходити найбільш оптимальні шляхи вивчення конкретної сім'ї з урахуванням індивідуальних особливостей чоловіка та дружини.	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування, перевірка письмових робіт (проектів наукових робіт)

ПРНК02 ПРНК03 ПРНК05 ПРНА06 ПРНП05	Здатним враховувати внутрішній потенціал сім'ї та прогнозувати її перспективи, створювати методичні рекомендації для виховання дітей.	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування, перевірка письмових робіт (проектів наукових робіт)
--	---	--	--

Зміст навчання			
Тема за п/п	Назва теми	Посилання на ПРН модуля	Л/ПЗ/СРЗ, год. (денна ф/н/ заочна ф/н)
Тема 1.	Концептуальні положення психології сім'ї та шлюбу	ПРНК05 ПРНА06 ПРНП05	2/2/5 –денна ф/н 2/0/3–заочна ф/н
Тема 2.	Характеристика сучасної сім'ї	ПРНК05 ПРНА06 ПРНП05	2/2/5 –денна ф/н 0/0/3 –заочна ф/н
Тема 3.	Структура сім'ї та її основні структурні елементи	ПРНК05 ПРНА06 ПРНП05	2/2/5 –денна ф/н 0/0/5 –заочна ф/н
Тема 4.	Життєвий цикл сім'ї	ПРНК05 ПРНА06 ПРНП05	2/2/5–денна ф/н 0/0/10 –заочна ф/н
Тема 5.	Дошлюбний період	ПРНК02 ПРНК03 ПРНК05 ПРНА01 ПРНА06 ПРНП05	2/2/10 –денна ф/н 0/0/10–заочна ф/н
Тема 6.	Любов як основа подружніх стосунків	ПРНК05 ПРНА06 ПРНП05	2/2/5 –денна ф/н 2/0/10–заочна ф/н
Тема 7.	Молода сім'я	ПРНК05 ПРНА06 ПРНП05	2/2/5 –денна ф/н 0/0/10 –заочна ф/н
Тема 8.	Типологія стосунків у шлюбі	ПРНК05 ПРНА06 ПРНП05	2/2/5 –денна ф/н 2/2/10–заочна ф/н
Тема 9.	Батьківство. Дитячо-батьківські відносини	ПРНК05 ПРНА06 ПРНП05	2/2/5 –денна ф/н 0/0/10–заочна ф/н
Тема 10.	Вплив батьківського ставлення на розвиток дитини	ПРНК02 ПРНК03 ПРНК05 ПРНА01 ПРНА06 ПРНП05	2/2/5 –денна ф/н 2/0/10 –заочна ф/н
Тема 11.	Кризові періоди шлюбно-сімейних стосунків	ПРНК02 ПРНК03 ПРНК05 ПРНА01 ПРНА06 ПРНП05	2/4/5 –денна ф/н 2/2/10–заочна ф/н
	Сімейні конфлікти	ПРНК02	2/2/5 –денна ф/н

Тема 12.		ПРНК03 ПРНК05 ПРНА01 ПРНА06 ПРНП05	0/0/10–заочна ф/н
Тема 13.	Завершення шлюбно-сімейних відносин. Розлучення	ПРНК02 ПРНК03 ПРНК05 ПРНА01 ПРНА06 ПРНП05	2/2/5 –денна ф/н 0/0/10–заочна ф/н
Тема 14.	Діагностичні техніки визначення проблемного поля сім'ї	ПРНК02 ПРНК03 ПРНК05 ПРНА01 ПРНА06 ПРНП05	2/4/5 –денна ф/н 0/0/10–заочна ф/н

Список основної літератури	<p>1. Цільмак О.М., Лефтеров В.О. Психологія сім'ї та шлюбу: таблиці, схеми, коментарі : навчально-наочний підручник / за заг. ред. О. М. Цільмак. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020, 266 с. - з іл.</p> <p>2. Цільмак О.М. Методика проведення інтерактивних практичних занять з навчальної дисципліни «Психологія сім'ї та шлюбу»: навчально-методичний посібник. / О. М. Цільмак. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020, 216 с.</p> <p>3. Бондарчук О.І. Психологія сім'ї: курс лекцій К., МАУП, 2001. - 96с</p> <p>4. Криворучко П.П. Психологія сім'ї / під заг. ред. Марченко В.М.: Навчальний посібник. К.: КиМУ, 2007. 140 с.</p> <p>5. Цільмак О.М. Психодіагностика та психокорекція міжособистісних та внутрішньо особистісних конфліктів: <i>Новейшие психологические технологии: диагностика, консультирование, психокоррекция, немедцинская психотерапия</i>: підручник / за заг.ред. С.Д. Максименка, В.Є. Луньова. К.: Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАП України. Monreal: Accent Graphics Communications. 2015. С. 205-219 – URL: https://fdotadotr.files.wordpress.com/2016/09/3-d180d0b0d0b7d0b4d0b5d0bb-d186d196d0bbd18cd0bcd0b0d0ba-d0be-d0bc-d0b4d0bbd18f-wp.pdf</p> <p>6. Цільмак О.М. Загальнотеоретичні положення психології життєдіяльнісних установок особистості: <i>Актуальные политико-правовые и социально-психологические исследования в традициях ведущих научных школ: достижения, тенденции, перспективы</i>: міжнародна колективна монографія. Макеевка: МЭГИ Institution Is Certified by International Education Society, London, Great Britain, Донецьк: Донбас, 2013 в 2 т. Т.1. 604 с. (С.62–97)</p> <p>7. Велитченко Л.К., Цільмак О.М. Психологія особистості: тексти і методики: навч. посіб. / уклад. Л. К. Велитченко, О.: Букаєв Вадим Вікторович, 2008. 209 с.</p> <p>8. Цільмак О.М. Психологічні особливості егоцентричних особистісних установок. <i>Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна.</i> / Серія: Психологія., 2011. № 981. С.226– 232</p> <p>9. Цільмак О.М. Методи корекції невпевненості у собі. <i>Наука і освіта.</i> 2011. № 10/СVІ (Психологія). С.72–75</p> <p>10. Цільмак О.М. Алгоритм проведення психодіагностичної</p>
----------------------------	---

	<p>методики «Зернятко». <i>Наука і освіта</i>. 2012. № 1 (Педагогіка). С. 75–79</p> <p>11. Tsilmak O.M. The methods of diagnosis the destructive forms of persons` behavior during family life by means of «to build a house» method. <i>Danish Scientific Journal.</i>, №21, 2019., P.53-57</p> <p>12. Parke RD. Family psychology: Past and future reflections on the field. <i>J Fam Psychol.</i> 2017;31(3):257-260. doi:10.1037/fam0000318</p> <p>13. Fiese BH. Introduction to three decades of family psychology: Perspectives toward the future. <i>J Fam Psychol.</i> 2017;31(1):1. doi:10.1037/fam0000301</p> <p>14. Levant RF. Family psychology and the psychology of men and masculinities. <i>J Fam Psychol.</i> 2017;31(1):2-4. doi:10.1037/fam0000289</p> <p>Oh J, Stewart AE, Phelps RE. Topics in the Journal of Counseling Psychology, 1963-2015. <i>J Couns Psychol.</i> 2017;64(6):604-615. doi:10.1037/cou0000218</p> <p>Інформаційні ресурси:</p> <p>1. Електронна бібліотека. – URL: http://www.info-library.com.ua/</p> <p>2. Болюбаш Я. Я. Державна програма «Вчитель» – поступ назустріч учителю / Я. Я. Болюбаш – URL: http://www.mon.gov.ua</p> <p>3. Інститут корекційної педагогіки і психології, м. Київ. – URL: www.ikpp.npu.edu.ua/index.php?limitstart</p> <p>4. Функциональное значение социально-профессиональной мобильности в подготовке педагога в вузе / Э. А. Морылева, Н. Н. Суртаева – URL: www.tgpi.tob.ru/info/nauka/conf/old/cont %20.</p> <p>5. Психологічна бібліотека Київського Фонду сприяння розвитку психічної культури. Даний ресурс містить максимально широкий спектр ключових текстів з психології, психогігієни, філософії, релігії, культурології та ін. – URL: http://psylib.kiev.ua/</p> <p>6. Сайт факультету Московського державного університету ім. М. В. Ломоносова. В розділі «Наукова робота» розміщено монографії, статті співробітників університету. – URL: http://www.psy.msu.ru/</p> <p>7. Сайт факультету соціології та психології Київського національного університету імені Тараса Шевченка представляє наукову фахову онлайн бібліотеку, зокрема понад 20 повнотекстових електронних версій видань з психології. – URL: http://www.socd.univ.kiev.ua</p>
--	--

<p>Дотримання вимог академічної доброчесності</p>	<p>Відповідно до Закону України “Про освіту” академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.</p> <p>Дотримання академічної доброчесності передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. <p>Основні засади дотримання академічної доброчесності в НУ “ОЮА” визначено у Положенні про дотримання академічної</p>
---	---

	добросовісності в НУ "ОЮА" https://www.onua.edu.ua/ua/doc-education-ukr/4519-polozhennya-pro-dotrimannya-akademichnoji-dobrochesnosti-v-nu-oyua
--	--

Оцінювання	
Вид оцінювання	%
Поточний контроль, разом, у т.ч.:	50
• доповіді та повідомлення на семінарах	25
• виконання письмових індивідуальних завдань, рефератів, контрольних робіт	15
• опитування на семінарських заняттях	10
Підсумковий контроль, разом, у т.ч.:	50
• письмова компонента	25
• усна компонента	25

Шкала оцінювання		
Оцінка	Бали	Опис
A	90-100	Відмінно
B	82-89	Добре
C	75-81	Добре
D	67-74	Задовільно
E	60-66	Задовільно (достатньо)
Fx	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Вимоги викладача: вимоги до відвідування занять	Регулярне відвідування лекційних та практичних занять, попереднє ознайомлення з рекомендованою літературою. Підготовка рефератів та доповідей за темами навчальної дисципліни.
---	--

